

heti az állami és a művészeti díjakat. Nem jár vele pénzösszeg, azonban széles körben tapasztalta, hogy a lovagok örömmel veszik, és mindennapi életükben használják az elismerést, mert azt azok kezdeményezték részükre, akik emberségüket, és lovagias tetteiket a

legjobban ismerik. 2013. január 19-től 556 fő az elismertek száma, akik 4 földrész 23 országának állampolgárai.

Büszkék vagyunk rá, hogy iskolánk is részese lett a megtiszteltetésnek.

Forrás: www.vakisk.hu

Nemzetközi hírek

A Calgary Kommunikációs és Kulturális Egyetem professzorának a Braille visszaesésével foglalkozó kutatása

Az új, hangos képernyőolvasó technológia potenciális negatív hatása a vakok olvasási képességeire

Szerző: Daniel Pagan

A Calgary Egyetemen működő Haskayne Üzleti Iskola lapjában /Gauntlet News/ megjelent cikk /2010. január/

Az új segítő technológiák és a Braille-oktatás visszaszorulása miatt a vakok közössége a korábbi, az írás-olvasáson alapuló társadalom helyett egyre inkább egy új, a hallottakon alapuló kultúrára vált át.

Az USA Vakok és Gyengénlátók Szövetségének tavalyi jelentése szerint az 1,3 millió amerikai látássérültnek ke-

vesebb, mint 10%-a olvas Braille-t. A New York Times szerint a jelentés kiemelte, hogy napjainkban 10 iskoláskorúból mindössze 1 tanul Braille-t szemben az 1950-es adattal, amikor a vak diákok 50 %-a részesült Braille oktatásban.

Doug Brent, a Calgary Kommunikációs és Kulturális Egyetem professzora

aggódik amiatt, hogy a képernyőolvasó programok miatt, mint például a Kindle, a vak tanulók olvasási képességei és olvasottsága egyre rosszabbá válnak.

Brent az után határozta el, hogy megvizsgálja, milyen hatással van a vak tanulóakra a felolvasó programok terjedése és a Braille-oktatás hiánya, hogy felesége, Diana Brent szokatlan jelenségre figyelt fel látássérült diákjai között.

A házaspár képernyőolvasó programot használó és Braille-t olvasó diákok által írt fogalmazásokat hasonlított össze. Az előzetes eredmények azt mutatták, hogy akik soha nem tudtak Braille-t olvasni, később sem tudják az íráskészséget magas szinten elsajátítani.

"A nagyon kis létszámú mintán végzett felmérés első eredményei szerint azok, akik nem tanulták meg a Braille-t a mindennapokban használt kommunikációs eszközként alkalmazni, azok gondolkodási módja sem lesz olyan komplex."

Brent arról számolt be, hogy az ilyen tanulók írásmódja általában rendszeretlen. Ugyanakkor az általuk írt történetekben olyan, hallott történetekből ismerős karakterek is szerepeltek, mint

fantasztikus szereplők, a valóságosnál sokkal nagyobb méretű környezet, a logikát teljesen nélkülöző események.

"Ugyanez nem vonatkozik a látásukat később elvesztőkre - ők a későbbiekben csak ritkán válnak professzionális Braille olvasókká, és nincs is rá szükségük, bár ez azért vitatható. De a korai fejlesztés során fontosnak tűnik valamilyen alfabetikus írásbeliség kialakítása."

Brent Walter Ong irodalmárra hivatkozik, amikor a szóbeli és az íráson alapuló kultúrák közötti különbségeket magyarázza. Ong azt állítja, hogy az írástudó társadalmak tagjai általában sokkal inkább az íráson alapuló, szekvenciális és lineáris gondolkodásmódra hajlanak, a csak a szóbeli kultúrán alapuló társadalmak tagjaihoz képest.

Brent magyarázata szerint az alfabetikus írásbeliség ismeretének hiánya hátráltathatja a diákok írásképeiségeinek kifejlődését. Ennek hiányában a diákoknak igen nehéz megküzdniük olyan fogalmakkal, mint az elvont logika, a lineáris gondolkodás, a logikai osztályozás és az írás koherens szerkezete.

"A szóbeliségen alapuló kultúrákban a gondolkodás rendszerbe foglalására bonyolult költészeti formák fejlődtek

ki, azonban ezek a diákok ilyenek birtokában sincsenek", mondja Brent. "Attól tartunk, hogy a Braille-t nem olvasó diákok egy olyan köztes állapotba kerülnek, ahol is úgy élnek egy, az írásbeliségen alapuló társadalomban, hogy közben nem rendelkeznek az írásbeliség nyújtotta képességekkel. Bár a vak gyerekek megtanítják a Braille-t, azonban nem mindig történik meg annak erőteljes megerősítése, és vannak olyanok is, akik szerint ez idejemúlt."

A Braille nyomtatású könyvek sokba kerülnek és igen terjedelmesek - egyetlen kötet akár 1.000 dollárnál is többbe

kerülhet. A New York Times cikkében megjegyzi, hogy például a Harry Potter sorozat Braille nyomtatásban 56 darab, 30 cm magas kötetet tesz ki.

"A kiadók attól félnek, hogy úgy járnak, mint a zenei kiadványokkal, ezért a már létező digitális fájlok jogához is nagyon nehéz hozzájutni," magyarázza Brent. "Tiszta időpocsékolás!"

Arra figyelmeztetett, hogy a megbízható eredmények érdekében további, sokkal több résztvevőre kiterjedő vizsgálatok szükségesek.

Fordította: Ollé Attila

Mi történt a vakvilágban

Beszélő narrátor, beszélő képek

"Önök a rádiószínház műsorát hallják." - hangzik az éteren keresztül az MR1 Kossuth Rádióban nap mint nap az ismerős mondat; s ilyenkor az irodalmat, a színházat kedvelő emberek kényelmesen hátradőlnek a karosszéjükben. - Nagyszüleim és szüleim is így mesélik.

Természetesen engem szintén lebilincselnek, lekötnek a rádió- és mesejátékok, hiszen a műfaj jellegéből és sajátosságából adódóan akadálymentesít anélkül, hogy erre külön időt és energi-

át áldozna bárki. A zene, a szöveggörnyezet, a dramaturgia azt hívatottak segíteni, hogy a hallgató - szemét akár behunyva - legyen részese a produkciónak. A látvány hiányát sűrített cselekményvezetéssel, a befogadó képzelőerjét pedig a színész a hangsúlyok és árnyalatok érzékletes alkalmazásával pótolja és oldja meg.

A műfajt hazánkban Vitéz Somogyváry Gyula honosította meg, amely az 1920-as évektől kezdve folyamatosan a rádiók műsorán szerepel.